

Veiksmes meklētāji – pa tālruni un internetā

Arnis Marcinkēvičs | Latvijas Spēļu biznesa asociācijas padomnieks

2009. gadā arī azartspēļu nozarei ieņēmumi ir būtiski samazinājušies, jo cilvēki strauji mainījuši savus brīvā laika pavadīšanas paradumus. Gada pirmajos sešos mēnešos izložu un azartspēļu nozares apgrozījums, salīdzinot ar 2008. gadu, ir samazinājies par 34,7%. Ja skatāmies tikai uz tradicionālajiem spēļu veidiem – kazino un spēļu automātiem –, tad apgrozījuma kritums ir vēl lielāks – 45%. No gada sākuma līdz oktobrim jau aizvērtas vairāk nekā 100 spēļu zāles un spēļu automātu skaits Latvijā samazinājies par gandrīz 5000. Vasarā turklāt tika palielināti nodokļi veiksmes spēlēm pa tālruni un izlozēm, kas pagaidām ir vienīgie spēļu veidi ar apgrozījuma pieaugumu.

Šobrīd nav vērojamas nekādas tendences, kas liecinātu, ka 2010. gadā situācija varētu uzlaboties. Nozare sāks atdzīvoties tikai tad, kad ekonomiskā situācija valstī būs stabilizējusies un cilvēkiem atkal būs brīvi līdzekļi izklaidei un atpūtai. Arī Latvijas medijos daudz diskutētā situācija Krievijā, kur azartspēles drīkst organizēt tikai četros attālos reģionos, situāciju Latvijas azartspēļu nozarē, visticamāk, neuzlabos. Rīgas Domes iecere par vērienīga izklaides centra būvniecību ar viesnīcām un kazino ir vien skaists sapnis, jo šāda centra būvniecībai ir nepieciešamas investīcijas daudzos simtos miljonu latu.

Vērojot pārmaiņas nozarē, var secināt, ka arī nākamajā gadā uzvaras gājienu turpinās veiksmes spēles pa tālruni, kas sevi pieteica 2008. gadā. Norises pasaulē liecina, ka nākotnē arī Latvijā arvien lielāku lomu ieņems azartspēles internetā.

NOZARES ATTĪSTĪBAS PROGNOZE

NEITRĀLA

Bankas viedoklis

GATIS KOKINS,
Parex bankas korporatīvo klientu apkalpošanas daļas vadītājs

Situāciju azartspēļu nozarē, tāpat kā daudzās citās ar izklaidi saistītās nozarēs, ietekmē vispārējais ekonomiskais stāvoklis valstī un tūristu plūsma.

Jau 2008. gada otrajā pusē iekšzemes azartspēļu patēriņu būtiski samazināja krīzes gaidas, kad sabiedrības noskaņojums strauji mainījās no *tērēt uz krāt*. 2009. gada krīze un *iekšējā devalvācija*, kas galvenokārt izpaužas bezdarba pieaugumā un algu samazinājumā, būtiski samazina nozares apgrozījumu, liek tirgus spēlētājiem konsolidēties un samazināt savas izmaksas: tiek aizvērtas nelielas spēļu zāles un demontēti novecojušie spēļu automāti, pārdoti konkurēt nespējīgie uzņēmumi. Eksperti lēš, ka azartspēļu industrijas apgrozījums šogad kritīsies par trešdaļu. Tāpēc 2010. gads, kad *izmaksu samazināšanas mājasdarbs* būs izpildīts, nozares līderiem var arī izrādīties pozitīvs.

Tūristu plūsmas samazināšanās tendenci, kura sākas līdz ar pasaules ekonomisko krīzi un ko pastiprināja augošā Latvijas kā tūrisma

galamērķa dārdzība, tagad ir aizstājis pieaugums, kurš sakrīt ar cenu pazemināšanos Latvijā un ekonomikas atkopšanas galvenajās tūristu mītnes zemēs. Turklāt būtisks azartspēļu pieejamības samazinājums likumdošanas izmaiņu dēļ Krievijā un Ukrainā ir palielinājis šo valstu tūristu interesi par azartspēlēm kā izklaides veidu Latvijā. Diemžēl šis pieaugums neatsvērš pašmāju patēriņa sarukumu.

Tiesa, azartspēļu nozare pašlaik piedzīvo inovāciju bumu – tradicionālajos azartspēļu segmentos apgrozījums 2009. gadā ir sarucis gandrīz divreiz, kamēr izlozēs, azartspēlēs pa tālruni un internetā ir vērojams veselīgs pieaugums. Tādējādi spēcīgās pozīcijās nonāk uzņēmumi, kuri ir tehnoloģiski un adaptīvi (spēj piemēroties vīdei, apstākļiem).

Veiksmīgs ir izrādījies arī Latvijas Spēļu biznesa asociācijas mērķtiecīgais lobisms, kas pasargājis azartspēļu industriju no nepārdomātiem lēmumiem pašu mājās, savukārt mērens azartspēļu nodokļu pieaugums ir nodrošinājis valsti ar ievērojamiem nodokļu ieņēmumiem.

Vieta 2009. gadā	Vieta 2008. gadā	Nosaukums	Uzn. vērtība 2009. gada TOP, milj. LVL	Uzn. vērtība 2008. gada TOP, milj. LVL	Vērtības izmaiņas, %
14	16	ALFOR, SIA	120.90	162.66	-25.67%
59	60	JOKER LTD, SIA	27.63	32.38	-14.66%
95	-	LATVIJAS LOTO, VAS	15.10	Jauns	-